

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра політології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського факультету

Іван КАРПЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

GLOBAL GOVERNANCE: ІНСТИТУТИ, РЕЖИМИ, АКТОРИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти магістерський

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

спеціальність 052 Політологія
(шифр і назва)

освітня програма «Глобальні студії та світова політика»
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет філософський

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою філософського факультету від 30 червня 2025 року, протокол № 5

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Олексій БАТАЛОВ** – кандидат філософських наук, доцент кафедри політології філософського факультету

Програму схвалено на засіданні кафедри політології

Протокол від “27.06.2025 року № 16

Завідувач кафедри політології

Фісун О.А.

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «Глобальні студії та світова політика»
назва освітньої програми

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

Біденко Ю.М.

Програму погоджено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол № 10 від 19 червня 2025 року,

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Голіков С. О.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Global Governance: інститути, режими, актори» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти (назва рівня вищої освіти) спеціальності С2 Політологія «Глобальні студії та світова політика».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладення навчальної дисципліни – вивчення інститутів, режимів та акторів сучасного глобального управління.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з експертами з інших галузей знань;
- комплексне розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів;
- застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту;
- застосування широкого спектру політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту;
- спроможність професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці;
- здатність до системного геостратегічного мислення;
- здатність виявляти та аналізувати констеляцію глобальних державних та недержавних гравців.

1.3. Кількість кредитів 5.

1.4. Загальна кількість годин 150.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	
Семестр	
3-й	
Лекції	
24 год.	
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
102 год.	
у тому числі індивідуальні завдання	
Не передбачені	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

ЗК01. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ФК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ФК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ФК05. Спроможність комплексно використовувати нормативну та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу.

ФК06. Здатність використовувати широкий спектр концептів і методів для інтерпретації та аналізу політики на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

ФК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.

ФК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати складні політологічні дослідження з використанням широкого кола якісних і кількісних методів та високоспеціалізованого інструментарію прикладного аналізу.

ФК9. Здатність до системного геостратегічного мислення.

ФК10. Здатність виявляти та аналізувати констеляцію глобальних державних та недержавних гравців.

ФК 11. Здатність вести дебати в рамках симуляційних ігор.

ФК12. Вміння розробляти політичні рішення для наднаціональних органів управління.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПРН02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПРН03. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології.

ПРН04. Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та ймовірні наслідки політичних рішень.

ПРН05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.

ПРН06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

ПРН07. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

ПРН08. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.

ПРН10. Професійно викладати соціально-політичні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.

ПРН11. Професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.

ПРН12. Мислити системно та стратегічно у розгляді світової політики.

ПРН13. Виявляти констеляцію глобальних державних та недержавних гравців.

ПРН14. Професійно вести політичні дебати від імені світових гравців.

ПРН15. Професійно розробляти політичні рішення глобального рівня управління.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати**:

- загальні данні про інститути, режими та актори глобального управління в сучасній системі міжнародних відносин;

- основні данні про місце і роль України в міжнародних організаціях та інтеграційних процесах.

У результаті вивчення спецкурсу студент повинен **вміти**:

- аналізувати особливості кризи сучасного глобального управління;

- прогнозувати перспективи глобального управління на сьогоденному історичному етапі.

1.8. Пререквізити. Вивченню даної дисципліни передують дисципліни «Методики викладання та навчання у вищій школі», а також здобуття загальних та фахових компетентностей за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Що таке глобальне управління?

Глобальні проблеми і необхідність зниження їх руйнівного впливу. Визначення поняття «глобальне управління». І. Кант, В. Брандт та Дж. Розенау. Основні концепції глобального управління, що існують у наш час.

Тема 2. Глобальне управління в системах міжнародних відносин.

Глобальне управління та системи міжнародних відносин: загальна характеристика. Вестфальська система міжнародних відносин. Віденська система міжнародних відносин. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин. Ялтинсько-Потсдамська система міжнародних відносин.

Тема 3. Багатосторонні інститути як основний механізм сучасного глобального управління.

Визначення та різновиди багатосторонніх інститутів. Міжнародні організації. Інтеграційні об'єднання. Параорганізації (або клуби). Міжнародні режими. Тимчасові багатосторонні інститути (або переговірні групи).

Тема 4. Елементи сучасного глобального управління: міжнародна кримінальна юстиція та практика «примусової демократизації».

Міжнародна кримінальна юстиція як елемент сучасного глобального управління. Чотири інституціональні групи органів міжнародного карного правосуддя. Міжнародна практика «примусової демократизації» як елемент сучасного глобального управління: від початкових успіхів (повоєнні Німеччина та Японія) до повного краху (Афганістан, Ірак).

Тема 5. Міжнародні організації в сучасному світі.

Визначення та типологія міжнародних організацій. Риси, характерні для міжнародної

організації в цілому. Міждержавна (міжурядова) організація. Недержавна (неурядова) міжнародна організація. Міжнародні рухи. Розвиток наукових теорій про міжнародні організації. Основні наукові підходи до розуміння міжнародних організацій.

Тема 6. Інтеграційні процеси в сучасному світі.

Визначення та рівні інтеграції. Розвиток інтеграційних процесів у Європі. Розвиток інтеграційних процесів у Північній Америці. Розвиток інтеграційних процесів у Південній Америці. Розвиток інтеграційних процесів в Африці. Розвиток інтеграційних процесів в Азії. Розвиток інтеграційних процесів в арабських країнах. Розвиток інтеграційних процесів на пострадянському просторі.

Тема 7. Україна в міжнародних організаціях та інтеграційних процесах.

Участь України в міжнародних організаціях. Україна – ООН. Україна – СОТ. Україна – МВФ. Україна в інтеграційних процесах. Політика «багатовекторності». Європейська та євроатлантична інтеграція: інтеграція з ЄС, перспективи інтеграції України до НАТО.

Тема 8. Перспективи сучасного глобального управління.

Особливості кризи сучасного глобального управління. Можливі варіанти подальшого перебігу подій (на підставі світ-системної теорії та аналізу «хвиль» глобалізації).

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо го	у тому числі					Усьо го	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Що таке глобальне управління?	16	2	2			12						
Тема 2. Глобальне управління в системах міжнародних відносин	22	4	4			14						
Тема 3. Багатосторонні інститути як основний механізм сучасного глобального управління	16	2	2			12						
Тема 4. Елементи сучасного глобального управління: міжнародна кримінальна юстиція та практика «примусової демократизації»	16	2	2			12						
Тема 5. Міжнародні організації в сучасному світі	20	4	4			12						
Тема 6. Інтеграційні процеси в сучасному світі	22	4	4			14						
Тема 7. Україна в міжнародних організаціях та інтеграційних процесах	16	2	2			12						
Тема 8. Перспективи сучасного глобального управління	22	4	4			14						
Усього годин	150	24	24			102						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Що таке глобальне управління?	2
2	Глобальне управління в системах міжнародних відносин	4
3	Багатосторонні інститути як основний механізм сучасного глобального управління	2
4	Елементи сучасного глобального управління: міжнародна кримінальна юстиція та практика	2

5	Міжнародні організації в сучасному світі	4
6	Інтеграційні процеси в сучасному світі	4
7	Україна в міжнародних організаціях та інтеграційних процесах	2
8	Перспективи сучасного глобального управління	4
	Разом	24

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Що таке глобальне управління? <i>Завдання:</i> опрацювати наукові джерела щодо поняття глобального управління, бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття, підготувати доповідь по будь-якій з концепцій глобального управління. Дистанційний курс «Global Governance: інститути, режими, актори», Тема 1: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604	12
2	Тема 2. Глобальне управління в системах міжнародних відносин. <i>Завдання:</i> опрацювати наукові джерела щодо глобального управління в системах міжнародних відносин, бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття, підготувати доповідь про особливості глобального управління в одній з систем міжнародних відносин (тобто у Pax Romana, Монгольській, Вестфальській, Віденській, Версальсько-Вашингтонській, Ятинсько-Потсдамській або будь-якій іншій). Дистанційний курс «Global Governance: інститути, режими, актори», Тема 2: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604	14
3	Тема 3. Багатосторонні інститути як основний механізм сучасного глобального управління. <i>Завдання:</i> опрацювати наукові джерела щодо проблематики багатосторонніх інститутів, бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття, підготувати доповідь про будь-який з сучасних багатосторонніх інститутів. Дистанційний курс «Global Governance: інститути, режими, актори», Тема 3: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604	12
4	Тема 4. Елементи сучасного глобального управління: міжнародна кримінальна юстиція та практика. <i>Завдання:</i> бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття, підготувати доповідь про (обрати один з варіантів): основні етапи розвитку будь-якого з давніх багатосторонніх інститутів, конкретний приклад (вдалий або ні) використання практики міжнародної кримінальної юстиції, конкретний приклад (вдалий або ні) використання практики «примусової демократизації». Дистанційний курс «Global Governance: інститути, режими, актори», Тема 4: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604	12
5	Тема 5. Міжнародні організації в сучасному світі. <i>Завдання:</i> опрацювати наукові джерела щодо проблематики сучасних міжнародних організацій, підготувати доповідь про будь-яку сучасну міжнародну організацію (її виникнення, діяльність, поточні проблеми розвитку), зробивши акцент на її участі в глобальному управлінні. Дистанційний курс «Global Governance: інститути, режими, актори», Тема 5: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604	12
6	Тема 6. Інтеграційні процеси в сучасному світі. <i>Завдання:</i> опрацювати наукові джерела щодо проблематики сучасних інтеграційних процесів, підготувати доповідь про будь-яке з міжнародних інтеграційних об'єднань (виникнення, розвиток, проблеми, сучасний стан, перспективи). Дистанційний курс «Global Governance: інститути, режими, актори», Тема 6: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604	14
7	Тема 7. Україна в міжнародних організаціях та інтеграційних процесах. <i>Завдання:</i> підготувати доповідь про участь України в будь-якій міжнародній організації або про інтеграційні зусилля України (наприклад, на євро-атлантичному напрямку).	12

	Дистанційний курс «Global Governance: інститути, режими, актори», Тема 7: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604	
8	Тема 8. Перспективи сучасного глобального управління. <i>Завдання:</i> скориставшись будь-якою науковою методологією, обґрунтуйте власне бачення перспектив сучасного глобального управління в невеличкому есе (у вільній формі). Дистанційний курс «Global Governance: інститути, режими, актори», Тема 8: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604	14
	Разом	102

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені.

7. Методи навчання

Методи навчання спрямовані на досягнення освітніх цілей та кореспондують із ПНР та компетенціями: знайомство з літературою по темі; підготовка до практичних занять; дискусії з проблемних питань на практичних (семінарських) заняттях; написання есе на задану актуальну тему.

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
ПРН01	Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту	Лекція, знайомство з літературою, самостійний пошук інформації, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, залікова робота
ПРН02	Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Лекція, знайомство з літературою, самостійний пошук інформації, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, залікова робота
ПРН03	Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері політології	Знайомство з літературою, самостійний пошук інформації, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях
ПРН04	Приймати ефективні рішення з питань політики, політичних наук і дотичних проблем, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати розвиток політичних процесів; визначати фактори, що впливають на них і на	Лекція, знайомство з літературою, самостійний пошук інформації, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, залікова робота

	досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та ймовірні наслідки політичних рішень		
ПРН05	Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог	Підготовка до практичних занять, виступ на семінарі	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання доповнення або уточнення після виступу іншого студента
ПРН06	Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.	Підготовка до практичних занять, виступ на семінарі	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання доповнення або уточнення після виступу іншого студента
ПРН07	Здійснювати управління складною діяльністю у сфері політики, політології та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності	Лекція, знайомство з літературою, самостійний пошук інформації, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, залікова робота
ПРН08	Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів	Підготовка до практичних занять, виступ на семінарі	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання доповнення або уточнення після виступу іншого студента
ПРН10	Професійно викладати соціально-політичні дисципліни на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації	Лекція, знайомство з літературою, самостійний пошук інформації, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, залікова робота
ПРН11	Професійно виконувати політико-організаційні, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному ринку праці	Лекція, знайомство з літературою, самостійний пошук інформації, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, залікова робота
ПРН12	Мислити системно та стратегічно у розгляді світової політики	Опрацювання літератури по курсу, написання есе	Оцінювання есе
ПРН13	Виявляти констеляцію глобальних державних та недержавних гравців	Лекція, знайомство з літературою, самостійний пошук інформації, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, залікова робота

ПРН14	Професійно вести політичні дебати від імені світових гравців	Знайомство з літературою по темі, лекція, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, залікова робота
ПРН15	Професійно розробляти політичні рішення глобального рівня управління	Лекція, знайомство з літературою, самостійний пошук інформації, підготовка до практичних занять	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання контрольної роботи, залікова робота

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий форми контролю.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі виступів студентів із доповідями на практичних заняттях та у формі усного опитування на практичних (семінарських) заняттях. Також передбачено написання контрольної роботи.

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та практичних заняттях, що включає здатність студента засвоїти категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на практичних заняттях, самостійне опрацювання тем.

За поточний контроль студент (здобувач) може отримати до 40 балів.

Поточний контроль на практичних заняттях проводиться у формі усного опитування студентів із задалегідь визначених питань.

За роботу на практичному занятті можна отримати:

- 0,5 балів за доповнення або уточнення після виступу іншого студента;

- 1,5 бали за розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, статистичних матеріалів і т.д.

Сума балів за виконання завдань на практичному занятті складає:

Тема 1 – до 2 балів: доповнення або уточнення після виступу іншого студента – 0,5 балів; розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, статистичних матеріалів і т.д. – 1,5 бали.

Тема 2 – до 2 балів: доповнення або уточнення після виступу іншого студента – 0,5 балів; розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, статистичних матеріалів і т.д. – 1,5 бали.

Тема 3 – до 2 балів: доповнення або уточнення після виступу іншого студента – 0,5 балів; розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, статистичних матеріалів і т.д. – 1,5 бали.

Тема 4 – до 2 балів: доповнення або уточнення після виступу іншого студента – 0,5 балів; розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, статистичних матеріалів і т.д. – 1,5 бали.

Тема 5 – до 2 балів: доповнення або уточнення після виступу іншого студента – 0,5 балів; розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, статистичних матеріалів і т.д. – 1,5 бали.

Тема 6 – до 2 балів: доповнення або уточнення після виступу іншого студента – 0,5 балів; розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, статистичних матеріалів і т.д. – 1,5 бали.

Тема 7 – до 2 балів: доповнення або уточнення після виступу іншого студента – 0,5 балів; розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, статистичних матеріалів і т.д. – 1,5 бали.

Тема 8 – до 2 балів: доповнення або уточнення після виступу іншого студента – 0,5 балів; розгорнутий аналіз питання із залученням даних наукових статей, статистичних

матеріалів і т.д. – 1,5 бали.

Поточний контроль самостійної роботи проводиться у формі оцінювання доповідей за навчальними питаннями теми та презентації доповідей (в тому числі за результатами групової роботи).

За самостійну роботу можна отримати:

- підготовка доповіді за навчальними питаннями теми – 2 бали;
- підготовка презентації доповіді – 1 бал

Сума балів за виконання завдань для самостійної роботи складає:

Тема 1 – до 3 балів: підготовка доповіді за навчальними питаннями теми – 2 бали; підготовка презентації доповіді – 1 бал.

Тема 2 – до 3 балів: підготовка доповіді за навчальними питаннями теми – 2 бали; підготовка презентації доповіді – 1 бал.

Тема 3 – до 3 балів: підготовка доповіді за навчальними питаннями теми – 2 бали; підготовка презентації доповіді – 1 бал.

Тема 4 – до 3 балів: підготовка доповіді за навчальними питаннями теми – 2 бали; підготовка презентації доповіді – 1 бал.

Тема 5 – до 3 балів: підготовка доповіді за навчальними питаннями теми – 2 бали; підготовка презентації доповіді – 1 бал.

Тема 6 – до 3 балів: підготовка доповіді за навчальними питаннями теми – 2 бали; підготовка презентації доповіді – 1 бал.

Тема 7 – до 3 балів: підготовка доповіді за навчальними питаннями теми – 2 бали; підготовка презентації доповіді – 1 бал.

Тема 8 – до 3 балів: підготовка доповіді за навчальними питаннями теми – 2 бали; підготовка презентації доповіді – 1 бал.

До 20 балів студент (здобувач) може отримати за написану контрольну роботу.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку на дистанційній платформі Moodle: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604>

Загальна кількість балів за успішне виконання завдань залікової роботи – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Заліковий білет складається з трьох теоретичних питань. Перше і друге питання оцінюються по 15 балів, третє – 10 балів.

За бажанням (та за згодою викладача) студент має можливість обрати тестову форму складання заліку (білет містить 40 тестових завдань, студент одержує 1 бал за кожну вірну відповідь).

У разі використання заборонених джерел під час складання заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0 балів).

9. Схема нарахування балів

для підсумкового семестрового контролю при проведенні залікової роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
5	5	5	5	5	5	5	5	20	60	40	100

Таблиця 9.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Виступ на практичному занятті	Виставляється здобувачу вищої освіти за підготовку доповіді за навчальними питаннями теми	2
	Виставляється здобувачу вищої освіти за підготовку презентації до власної доповіді (зазвичай виконується у Power Point)	1

	Виставляється здобувачу вищої освіти за доповнення або уточнення після виступу іншого студента	0,5
	Виставляється здобувачу вищої освіти за розгорнутий аналіз одного з питань практичного заняття із залученням даних наукових статей, статистичних матеріалів і т.д.	1,5
Контрольна робота	Виставляється здобувачу вищої освіти за успішно написану контрольну роботу (критерії оцінювання контрольної роботи див. нижче)	до 20
Залікова робота	Виставляється здобувачу вищої освіти за успішно написану залікову роботу (у форматі 3- білетів або 40 тестових питань)	до 40

Максимальна сума балів за поточним контролем (без урахування контрольної роботи) складає **40 балів**.

Критерії оцінювання поточного контролю	Кількість балів
Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини. Виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.	36-40
Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини. Виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, здатність публічно представити матеріал.	31-35
Наявність пропущених лекцій та семінарських занять, відпрацювання тем семінарських занять. Виконання завдань до кожного семінарського заняття, активна робота на семінарських заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.	26-30
Наявність пропущених лекцій та семінарських занять, відпрацювання тем семінарських занять. Епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.	21-25
Несистемне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених семінарських занять. Епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.	16-20
Епізодичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність декількох невідпрацьованих тем	11-15

пропущених семінарських занять. Епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на семінарських заняттях (участь у роботі останніх лише за умови наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконанні завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.	
Систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять. Систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.	6-10
Систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та семінарських занять невідпрацьовані. Систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.	0-5

Максимальна сума балів за контрольну роботу складає **20 балів**.

Критерії оцінювання контрольної роботи	Кількість балів
Зауважень до написаної контрольної роботи немає або майже немає.	18-20
Наявні до контрольної роботи зауваження стосуються переважним чином несуттєвих моментів (наприклад, студент не знає деяких аспектів тієї або іншої наукової теорії, висловлює власну думку спираючись на хибні припущення і т.д.).	11-17
Відповіді на питання мають суттєві недоліки (дається відповідь не на питання контрольної роботи, відповідь написано без знання наукових теорій і т.д.).	6-10
Відповіді на питання контрольної роботи відсутні.	0-4

Максимальна сума балів за залікову роботу складає **40 балів**.

Критерії оцінювання залікової роботи	Кількість балів
Студент цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	35-40
Студент достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	29-34
Студент розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання. Обґрунтування неточні і не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.	18-28
Студент розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабко орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	10-17
Студент не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, відповідь або неправильна, або він не розуміє суті питання. Не ознайомлений з джерелами, не може робити висновків.	0-9

Отже, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає **100 балів**.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Дистанційний курс «Global Governance: інститути, режими, актори». URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=14604>.
2. Баталов О.А. (у співавт.). Україна у сучасній геополітиці. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Питання політології*. 2025. Випуск 48. С. 94–102. URL: <https://periodicals.karazin.ua/politology/article/view/28124/24856>.
3. Баталов О.А. Повномасштабна російсько-українська війна у контексті світ-системного аналізу. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Питання політології*. 2022. Випуск 42. С. 21–26. URL: <https://periodicals.karazin.ua/politology/article/view/22081/20382>.
4. Баталов О.А. Вплив довіри та недовіри на міжнародні відносини. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Питання політології*. 2021. Випуск 39. С. 60–64. URL: <https://periodicals.karazin.ua/politology/article/view/17809/16356>.
5. Баталов О.А. Україна як периферія світ-економіки і перспективи її переходу до напівпериферії. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Питання політології*. 2018. Випуск 33. С. 137–140. URL: <https://periodicals.karazin.ua/politology/article/view/11824/11187>.
6. Баталов О.А. Гібридний варіант переходу України з периферії світ-економіки до напівпериферії. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Питання політології*. 2020. Випуск 38. С. 52–56. URL: <https://periodicals.karazin.ua/politology/article/view/16942/15607>.
7. Баталов О.А. Сучасні тенденції міжнародних відносин згідно світ-системного аналізу. *Європейська дипломатія у XXI столітті: збірник тез наукових доповідей на III Науково-практичному круглому столі* (м. Харків, 10 грудня 2020 року, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна). С. 16-20. URL: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/15975/2/%d0%a1%d0%b1%d0%be%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%84%d0%94%20%d0%ba%d1%80.%20%d1%81%d1%82.%2018.12.202020%d0%a4%d0%98%d0%9d%d0%90%d0%9b.pdf>
8. Баталов О.А. Україна в сучасних міжнародних відносинах (світ-системна теорія). *Європейська дипломатія у XXI столітті: збірник тез наукових доповідей на IV Науково-практичному круглому столі* (Харків, 17.12. 2021 р., Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна). С. 24-28. URL: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/17214/2/%d0%97%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d1%84%d1%96%d0%bd%d0%b0%d0%bb%2017.12.2021%20281%29.pdf>
9. Європейська та євроатлантична інтеграція: навчальний посібник. [О.В. Баула, Т.В. Божидарнік, Т.М. Вісіна, Н.М. Галазюк та ін.] за заг. ред. О.М. Лютак. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2016. 376 с.
10. Капітоненко М. Міжнародні конфлікти. К.: Либідь, 2017. 352 с.
11. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Теорія міжнародних відносин: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2022. 176 с.
12. Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
13. Міжнародні організації: навчальний посібник [Електронний ресурс] / укладачі: Т.В. Андросова, О.В. Кот, В.О. Козуб; вид. 2-ге, перероб. та доп. Х. : ХДУХТ, 2018. 235 с.

Допоміжна література

1. Бауман З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства; [пер. з англ. І. Андрущенко, М. Винницький]. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 109 с.
2. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.
3. Європейська та євроатлантична інтеграція: навчальний посібник / О.В. Баула, Т.В. Божидарнік, Т.М. Вісіна, Н.М. Галазюк та ін., за заг. ред. О.М. Лютак. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 376 с.
4. Кошель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи. Світова політика. Київ: ФАДА, ЛТД. 2015. 224 с.
5. Лісовський П.М. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація. К.: Кондор-Видавництво, 2017. 156 с.
6. Міжнародні відносини та світова політика : підручник / кер. авт. кол. В.Ю. Крушинський; за ред. В.А. Манжолі. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. 863 с.
7. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 280 с.
8. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник. Харків: Консум, 2001. 656 с.
9. Скрипник О. М. Історія міжнародних організацій: навчальний авчальний посібник. Умань: ПП Жовтий О.О., 2011. 226 с.
10. Beck U. Das Kosmopolitische Europa. Frankfurt am M., 2004. 174 s.
11. Boot M. The Savage Wars of Peace: Small Wars and the Rise of American Power. New York: Basic Books, 2002. 285 p.
12. Kagan R. Of Paradise and Power: America and the New World Order. New York: Alfred A. Knopf, 2003. 104 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Науково-методичні видання кафедри політології:
http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/staff_pol/navchannja/pol_metodichka.html
2. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Політологія» <http://periodicals.karazin.ua/politology>
3. Євроінтеграційний портал України. URL: <http://eu-ua.org/novyny/>.
4. Євроінтеграційний дайджест. URL:
<https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/FMfcgwxJXpLHxnxgkVzfQTMtJvDbvqzq>.

Міжнародні та міжурядові організації:

1. Програма Розвитку ООН <http://www.undp.org/>.
2. Програма розвитку ООН в Україні <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home.html>.
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://who.int/>.
4. Дитячий фонд ООН ЮНІСЕФ <http://www.unicef.org/>.
5. Програма ООН-жінки <http://www.unwomen.org/en>.
6. Програма ООН з довкілля <http://www.unep.org/>.
7. Фонд ООН з народонаселення <http://www.unfpa.org>.
8. Світовий банк <http://www.worldbank.org>.
9. Міжнародний валютний фонд <http://www.imf.org>.
10. ЮНЕСКО <http://en.unesco.org/en>.

Міжнародні неурядові організації, що займаються вивченням глобальних проблем:

1. Римський Клуб <https://www.clubofrome.org>.
2. Freedom House <https://freedomhouse.org>, www.freedomhouse.org.ua.
3. Transparency International <https://www.transparency.org>.
4. Amnesty International <https://www.amnesty.org>.
5. GreenPeace www.greenpeace.org.

Примітка. Перелік інформаційних ресурсів не є вичерпним. При використанні матеріалів з цих джерел або інших джерел посилання на них є для студентів обов'язковим.

12. Перелік питань до заліку

1. Що таке глобальне управління?
2. Основні концепції глобального управління.
3. Загальні особливості глобального управління в різних системах міжнародних відносин.
4. Глобальне управління у Вестфальській системі міжнародних відносин.
5. Глобальне управління у Віденській системі міжнародних відносин.
6. Глобальне управління у Версальсько-Вашингтонській системі міжнародних відносин.
7. Глобальне управління у Ялтинсько-Потсдамській системі міжнародних відносин.
8. Багатосторонні інститути: поняття та етапи розвитку.
9. Різновиди багатосторонніх інститутів.
10. Визначення та типологія міжнародних організацій.
11. Розвиток наукових теорій про міжнародні організації.
12. Інтеграційні процеси в сучасному світі (загальна характеристика).
13. Розвиток інтеграційних процесів у Європі.
14. Розвиток інтеграційних процесів у Північній Америці.
15. Розвиток інтеграційних процесів у Південній Америці.
16. Розвиток інтеграційних процесів в Африці.
17. Розвиток інтеграційних процесів в Азії.
18. Розвиток інтеграційних процесів в арабських країнах.
19. Розвиток інтеграційних процесів на пострадянському просторі.
20. Параорганізації (або клуби).
21. Міжнародні режими.
22. Тимчасові багатосторонні інститути (або контактні групи).
23. Міжнародна кримінальна юстиція як елемент багатосторонніх відносин.
24. Міжнародна практика «примусової демократизації» як елемент сучасного глобального управління.
25. Участь України в міжнародних організаціях.
26. Україна в інтеграційних процесах.
27. Перспективи сучасного глобального управління.